

สมุดปกขาว: ข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง

WHITE PAPER

PROPOSED DIRECTIONS FOR THAI EDUCATION IN LINE WITH SOCIETY'S EXPECTATIONS

คำนิยม โดย ดร. กมล รอดคล้าย

ประธานคณะกรรมการการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
และประธานคณะทำงานจัดทำข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง

การศึกษามีใช่เป็นเพียงเครื่องมือ ในการสร้างคนหรือพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ หากแต่เป็นกลไกสำคัญ
ในการขับเคลื่อนประเทศด้วย

วันนี้สังคมไทยประสบความสำเร็จอย่างดีเยี่ยมในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่ประชาชนในชาติ
หากแต่จะอย่างไรให้ผลลัพธ์ของการศึกษามีคุณภาพ และขีดความสามารถในการแข่งขันของคนอยู่ในระดับต้น ๆ
เมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น ๆ ในสังคมโลก

การทุ่มเทสรรพกำลังทั้งหมดเพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาและเพิ่มขีดความสามารถให้กับทรัพยากร
มนุษย์ของประเทศจึงเป็นภารกิจที่สำคัญยิ่ง แต่หากเรายิ่งทุ่มทรัพยากรที่มีจำกัด และใช้สรรพกำลังทั้งหมด
เพื่อสร้างคุณภาพในทุกด้านแบบกระจายระจ่าย อาจประสบความล้มเหลวเหมือนที่เคยเกิดขึ้นมาแล้วในอดีต
สูญเสียทรัพยากร หมดขวัญกำลังใจ ติดหล่มหลุมดำของการศึกษา และคุณภาพพร้อมทั้งขีดความสามารถ
ลดลงเป็นสำคัญ

สิ่งที่ต้องทำอย่างเร่งรีบ จึงต้องเป็นการ **กำหนดจุดเน้น** การพัฒนาที่ชัดเจน เลือกทำเฉพาะ **โครงการ
ที่เป็นจุดเปลี่ยน** ตาม **ความต้องการของสังคมและทิศทางการพัฒนาประเทศ** โดยใช้ทรัพยากรอย่าง **คุ้มค่า**

นี่จึงเป็นที่มาของการจัดทำข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง ที่ **แมนตรง สั้นกระชับ
ด้วยการระดมแนวคิดจากทุกฝ่าย** ภายใต้แนวคิดที่อยู่บนฐานของทฤษฎี ข้อมูลที่ครบถ้วน และสามารถ **จัดทำ
โครงการที่เกิดได้จริง** เน้นรูปธรรมมีความร่วมมือจากทุกภาคส่วน และมีผลสัมฤทธิ์ที่สามารถวัดได้อย่างเป็น
วิทยาศาสตร์

เพราะเราไม่สามารถทำทุกเรื่องไปพร้อม ๆ กันได้ เราจึงควร **เลือกทำบางเรื่อง บางนโยบาย และบาง
จุดเน้นที่เกี่ยวข้องทั้งระดับปัจเจกบุคคล ครอบครัว สังคม และประเทศชาติ** เพื่อให้ประสบความสำเร็จ
โดยเร็วและสามารถนำพาประเทศนี้ไปสู่ความเจริญรุ่งเรืองตามที่สังคมคาดหวัง เอกสารซึ่งเกิดจากความ
ร่วมมือของคณะกรรมการการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม และสำนักงาน
เลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ชุดนี้ จึงนำเสนอแนวคิดดังกล่าว โดยหวังว่าจะเห็นการ
ขับเคลื่อนภารกิจอันสำคัญนี้ร่วมกันของทุกภาคส่วนในสังคม

ดร. กมล รอดคล้าย

ประธานคณะกรรมการการการศึกษา การอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม
และประธานคณะทำงานจัดทำข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง

KEY FACTS

The facts about Thai education & Thailand:

ประเทศไทยมี
โรงเรียนสำหรับผู้ที่มี
ความสามารถ
พิเศษทั้งด้าน
วิชาการและวิชาชีพ

- จำนวนโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษเฉพาะสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ ได้แก่ โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์ โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย โรงเรียนกำเนิดวิทย์ โครงการห้องเรียนวิทยาศาสตร์ในโรงเรียน โดยการกำกับดูแลของมหาวิทยาลัย (โครงการ ววมว.) กว่า 33 แห่ง กระจายอยู่ทั่วประเทศ ตลอดจน โครงการส่งเสริมผู้มีความสามารถพิเศษทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (พสวท.) ที่ให้ทุนแก่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาและอุดมศึกษา มีศูนย์ในโรงเรียนกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย โดยที่ผ่านมามีผู้มีความสามารถพิเศษจบจากโครงการ พสวท. แล้วกว่า 2,000 คน
- การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษด้านกีฬา อยู่ในรูปแบบของโรงเรียนเฉพาะด้านกีฬา ในการกำกับดูแลของกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา 13 แห่ง กระทรวงมหาดไทย 18 แห่ง และกระทรวงศึกษาธิการ ภายใต้โครงการห้องเรียนกีฬาและสานฝันการกีฬาสู่ระบบการศึกษาจังหวัดชายแดนใต้ 21 แห่ง รวมโรงเรียนที่ส่งเสริมความสามารถพิเศษด้านกีฬาทั่วประเทศไทย กว่า 52 แห่ง
- นอกจากนี้ กระทรวงมหาดไทยมีนโยบายการจัดการศึกษาให้มีการส่งเสริมการผลิตและพัฒนากำลังคนที่มีความเชี่ยวชาญและเป็นเลิศเฉพาะด้าน [1] กระตุ้นให้หน่วยงานในระดับพื้นที่ เช่น เทศบาลนครขอนแก่น ได้มีการจัดทำ cluster school โดยแบ่งกลุ่มโรงเรียนออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิชาการ กลุ่มกีฬาและอาชีพ และกลุ่มตามบริบท/อัตลักษณ์ของพื้นที่ เพื่อรองรับนักเรียนที่มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ เหล่านี้

Our Challenges

- เนื่องจากลักษณะเฉพาะของคนไทย คือ ถนัดงานที่ต้องใช้มือ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าคนไทยเป็นแรงงานฝีมือ (Skilled labor) เมื่อเทียบกับประเทศในแถบอาเซียน (อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว เมียนมา เวียดนาม ฟิลิปปินส์) ที่ส่วนใหญ่เป็นแรงงานกึ่งฝีมือ (Semi-Skilled labour) ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนมากถึงร้อยละ 87 ของแรงงานทั้งหมดในตลาดแรงงานอาเซียน [2] แต่ในปัจจุบันประเทศไทยยังขาด Talent support program ที่สนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษทางด้านดังกล่าว หรือสายอาชีพศึกษา
- Program ที่สนับสนุนผู้มีความสามารถพิเศษในด้านต่าง ๆ ยังไม่หลากหลายครอบคลุม และตอบโจทย์การพัฒนาประเทศ ตัวอย่างที่น่าสนใจคือ ประเทศสิงคโปร์ ที่มีการจัด Program เพื่อผู้มีความสามารถพิเศษโดยไม่เน้นเฉพาะด้านคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์เท่านั้น แต่ยังรวมไปถึงด้านอื่นด้วย สำหรับระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา (Primary and Secondary Levels) ประกอบด้วย

ด้านกีฬา (Junior Sports Academy) ด้านศิลปะ (Enhanced Art Programme และ Art Elective Programme) ด้านมนุษยวิทยา (Humanities Talent Development ประกอบด้วย Economics Geography และ History) ด้านภาษา (Language programmes) ด้านดนตรี (Music programmes ประกอบด้วย Enhanced Music Programme และ Music Elective Programme) และสำหรับระดับ**ก่อนมหาวิทยาลัย** (Pre-university) มี Program ที่น่าสนใจ เช่น Drama Elective Programme ที่เป็นหลักสูตร 2 ปี เพื่อเตรียมผู้ที่จะเข้าศึกษาด้านการละคร และ Project Work เป็นลักษณะของการทำงานเป็นทีม ซึ่งเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้นำความรู้ที่มีอยู่มาประยุกต์ใช้กับสถานการณ์จริง เพื่อส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์ (Critical thinking) และการคิดสร้างสรรค์ (Creative thinking) [3]

- ผู้ที่จบจากโครงการที่สนับสนุนความสามารถพิเศษต่าง ๆ ทั้งด้านวิชาการและวิชาชีพ **ไม่ได้ถูกนำมาใช้ในฐานะทรัพยากรมนุษย์**ของประเทศได้อย่างเต็มศักยภาพของแต่ละบุคคลที่ได้สะสมระหว่างอยู่ในโครงการ ซึ่งถือว่าเป็นการสูญเสียงบประมาณ
- ผู้ที่มีความสามารถพิเศษกลุ่มนี้ เมื่อเข้ามาในระบบการทำงานแล้ว**ไม่มีเส้นทางการทำงานที่ชัดเจน (Career path)** ตลอดจนสวัสดิการในด้านต่าง ๆ ยังไม่มีความครอบคลุมตนเองและครอบครัว ทำให้ไม่เกิดแรงจูงใจให้อยู่ในระบบการทำงาน
- **หน่วยงานที่มีหน้าบริหารจัดการ** วางแนวทางสำหรับผู้มีความสามารถพิเศษกลุ่มนี้ยังไม่มีความเป็นรูปธรรม

ประเทศไทยมีบุคลากรที่ปฏิบัติหน้าที่อยู่ในโรงเรียนกว่า 561,000 คน
[4]

- สถาบันการผลิตครูในประเทศไทยสามารถผลิตบัณฑิตครูได้ปีละกว่า **25,000 ราย** [5] เพื่อป้อนเข้าระบบการศึกษา ครอบคลุมทุกสาขาวิชา ไม่ว่าจะเป็นวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ นวัตกรรม เทคโนโลยี สำหรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน และสาขาวิชา ยานยนต์ อุตสาหการ เครื่องกล สำหรับอาชีวศึกษา [5]
- มีการสร้างครูรุ่นใหม่ โดยมอบโอกาสทางการศึกษาสำหรับนักเรียนในพื้นที่ห่างไกล เพื่อพัฒนาคุณภาพโรงเรียนของชุมชนบ้านเกิด ภายใต้**โครงการครูรัก(ษ์)ถิ่น** ที่ผ่านมามีครูจากโครงการครูรัก(ษ์)ถิ่นจบการศึกษาไปแล้ว 1 รุ่น และได้มีการบรรจุครูกลุ่มนี้เข้าระบบการศึกษาไปแล้วกว่า **300 คน** ส่วนอีก 4 รุ่น กำลังศึกษาอยู่ จำนวนกว่า **1,000 ราย** [6]

Our Challenges

- **บัณฑิตครูที่ผลิตได้ในแต่ละปีมีปริมาณมากเกินความต้องการ** ของระบบการศึกษา โดยสิ้นปีงบประมาณ 2567 มีอัตราว่างจากผลการเกษียณอายุราชการของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประมาณ 13,000 อัตรา ในขณะที่บัณฑิตครูที่จบการศึกษาปี 2566 มีจำนวนมากถึง 25,000 ราย ทำให้บัณฑิตครูที่

กว่า 10,000 ราย ว่างงานหรือไม่ได้ประกอบอาชีพครุตามที่ตนเองจบมา ตลอดจนยังมีบัณฑิตครุที่ว่างงานจากการสะสมของปีอื่นอีกจำนวนมาก [5, 7]

- บัณฑิตครุบางส่วนไม่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะ **ความรู้ความสามารถที่จะประกอบอาชีพหรือดำรงชีพได้** ตลอดจน ยังไม่สามารถดึงศักยภาพของผู้เรียนออกมาได้อย่างเต็มที่ [8]
- ครูบางส่วนยังขาดทักษะการสอนแบบ Active learning ที่แท้จริง ตลอดจนยังขาดความรู้ความสามารถที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 [9]

ปัจจุบันประเทศไทย
ใช้หลักสูตร
แกนกลาง การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน พ.ศ.
2551 (ฉบับ
ปรับปรุง พ.ศ.
2560) ในการจัด
การศึกษา
ขั้นพื้นฐาน

- กระทรวงศึกษาธิการได้จัดทำ**หลักสูตรฐานสมรรถนะ** เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะหลักที่จำเป็น สำหรับการทำงาน การแก้ปัญหา และการดำรงชีวิต [10]
- การริเริ่มทำระบบ**ธนาคารหน่วยกิต (Credit bank)** เพื่อให้ผู้เรียนทุกช่วงวัยสามารถเก็บสะสมความรู้และประสบการณ์จากการศึกษาในระบบต่าง ๆ ได้ โดยปัจจุบันสถาบันการศึกษา ในระดับอุดมศึกษาภายใต้สังกัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม มีการจัดทำระบบธนาคารหน่วยกิตได้อย่างเป็นรูปธรรมโดยผู้เรียนสามารถลงทะเบียนเรียนและสามารถเทียบโอนหน่วยกิตระหว่างสถาบันอุดมศึกษาได้ [11]

Our Challenges

- หลักสูตรที่ใช้อยู่ปัจจุบันให้ผู้เรียนต้องเรียนตามที่หลักสูตรกำหนด ส่งผลให้ผู้เรียนบางกลุ่ม เช่น กลุ่มเปราะบางทางสังคม กลุ่มผู้อยู่ห่างไกลเมือง **ไม่สามารถเข้าถึงการศึกษาได้อย่างเท่าเทียมและแท้จริง** [8] ตลอดจนหลักสูตรไม่ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน รวมถึง ผู้เรียนไม่สามารถนำทักษะหรือความรู้ที่ได้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตได้

แนะแนวคือ
กระบวนการสำคัญ
ที่จะสร้างทรัพยากร
มนุษย์ของประเทศ
ได้ [12]

- กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญของการแนะแนวเป็นอย่างดีที่ผ่านได้มีการจัดตั้งคณะทำงาน [13] เพื่อให้แต่ละหน่วยงานภายใต้การกำกับของกระทรวงดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับในการสนับสนุนระบบแนะแนว โดยได้มีการริเริ่มอบรมเพื่อให้ครูทุกคนเป็นครูแนะแนว ตลอดจน มีการนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในระบบแนะแนว เพื่อสร้างแพลตฟอร์มแนะแนวของประเทศไทย
- ตามหลักสูตรแกนกลางฯ มีการสนับสนุนให้ทุกโรงเรียนต้องมีการ**พัฒนาระบบแนะแนวของโรงเรียน** เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ไม่ว่าจะเป็นบริการข้อมูลสารสนเทศ (Information Service) บริการให้การปรึกษา (Counseling Service) บริการให้แนะแนวด้านอาชีพ (Vocational and career guidance) บริการติดตามผล (Follow-up Service) และบริการจัดกิจกรรม (Student development activities) [12, 14]

Our Challenges

- แม้จะมีการริเริ่มให้ครูทุกคนเป็นครูแนะแนว แต่อย่างไรก็ตามครูกลุ่มนี้เป็นครูที่ไม่ได้จบการศึกษาหรือถูกฝึกมาเพื่อเป็นครูแนะแนว อีกทั้ง ยังมีภาระและหน้าที่ตามรายวิชาเอกที่ตนเองรับผิดชอบ ส่งผลให้ผู้เรียนได้รับการแนะแนวที่ไม่มีคุณภาพ และไม่เพียงพอที่จะนำผู้เรียนไปสู่ความสำเร็จได้ [12]
- ในส่วนของการแนะแนวอาชีพ บางครั้งครูแนะแนวไม่สามารถแนะแนวให้ผู้เรียนเดินไปในทิศทางที่เหมาะสมกับความชอบ ความถนัด และความสามารถของผู้เรียนได้ [12] หนึ่งในสาเหตุ คือ การไม่มีแบบวัดประเมินรายบุคคลที่เหมาะสมตลอดจน บางสาขาอาชีพเป็นอาชีพสมัยใหม่ที่ครูไม่รู้จักหรือคุ้นเคยมาก่อน ทำให้ไม่สามารถแนะนำอาชีพเหล่านั้นให้กับผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม

ประเทศไทยมีอัตราการเกิดต่ำ มีสัดส่วนผู้สูงอายุสูงตลอดจนปรากฏการณ์สมองไหล (Brain drain) ทำให้ประเทศไทยขาดทรัพยากรมนุษย์ในการพัฒนาประเทศ [15, 16]

- ปัจจุบันบริษัทเอกชนมีการจ้าง (recruit) คนต่างชาติที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะหรือผู้ที่มีศักยภาพสูง เพื่อเข้ามาพัฒนางานเฉพาะด้าน และเป็นการส่งต่อองค์ความรู้ให้กับคนไทยด้วยอีกทางหนึ่ง เห็นได้จากการที่มีบุคลากรต่างชาติที่ได้รับการอนุมัติวีซ่าและใบอนุญาตทำงานในประเทศไทยสำหรับผู้เชี่ยวชาญต่างชาติที่ทำงานภายใต้โครงการที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุน วีซ่าพำนักระยะยาว (Long-Term Resident Visa: LTR Visa) วีซ่าดึงดูดบุคลากรทักษะสูงและนักลงทุนในอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศ (Smart Visa) รวมแล้วกว่า 50,000 ราย [15]

Our Challenges

- ประเทศไทยมีอัตราการเกิดต่ำ โดยปี 2567 เป็นปีแรกที่อัตราการเกิดของเด็กไทยน้อยกว่า 500,000 คน (จำนวน 461,421 คน) ปรากฏการณ์อัตราการเกิดที่ลดลงอย่างมีนัยสำคัญนั้น เกิดขึ้นตั้งแต่ปี 2562 ซึ่งเป็นปีที่มีอัตราการเกิดของเด็กต่ำกว่า 6 แสนคน และลดลงอย่างต่อเนื่อง [17] ส่งผลกระทบต่อโครงสร้างประชากร ทำให้ประเทศไทยกลายเป็นประเทศที่มีประชากรผู้สูงอายุเกินร้อยละ 20 ของจำนวนประชากรทั้งหมด และเป็นประเทศที่มีจำนวนผู้สูงอายุเป็นอันดับ 1 ในกลุ่มประเทศอาเซียน และเป็นอันดับ 5 ของโลก นอกจากนี้ยังส่งผลให้ประเทศไทยขาดทรัพยากรมนุษย์วัยแรงงานในการพัฒนาประเทศ แม้ว่าจะสามารถดึงดูดผู้ที่มีศักยภาพสูงทั้งคนไทยที่ทำงานอยู่ต่างประเทศ และคนต่างชาติเข้ามาสู่ระบบแรงงานได้ แต่ไม่มีความยั่งยืน เนื่องจากคนกลุ่มนี้มักอยู่ในตลาดแรงงานในประเทศไทย ตามกำหนดสัญญาการจ้างเท่านั้น เมื่อจบสัญญามักออกจากประเทศไทย ไม่ได้มีการพำนัถาวร

ระบบ Data driven

- ประเทศไทยมีการทำฐานข้อมูลสารสนเทศโดยการบริหารจัดการของแต่ละกระทรวง ทั้งนี้ ในมิติของการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการได้มีการจัดทำสารสนเทศทางการศึกษาเพื่อรวบรวมข้อมูลทั้งเชิงปริมาณและคุณภาพของเด็กไทย [18] (<http://mis.moe.go.th/>)

Our Challenges

- ฐานข้อมูลของแต่ละกระทรวงที่มีอยู่ในปัจจุบัน**ไม่มีการเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลร่วมกัน** บางกระทรวงมีการถือข้อมูลที่ซ้ำซ้อนกัน ตลอดจน ชุดข้อมูลต่าง ๆ ไม่ได้ถูกนำมาวิเคราะห์ สังเคราะห์ เพื่อใช้ในการวางแผนพัฒนาประเทศ พัฒนาการศึกษ หรือนำไปใช้ประโยชน์ในมิติอื่น ๆ ได้อย่างถูกต้อง

จากตารางข้อเท็จจริงดังกล่าวข้างต้น ร่วมกับการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องในแต่ละ Key Facts ทำให้ได้กรอบการจัดทำข้อเสนอสำคัญ 3 ด้าน สำหรับการนำเสนอสมุดปกขาวข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง ได้แก่ 1) การเพิ่มศักยภาพเด็กไทย 2) การดึงคนไทยหรือคนต่างชาติที่มีศักยภาพสูงเพื่อพัฒนาประเทศ และ 3) การพัฒนาระบบ Data Driven รายละเอียดดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบการจัดทำสมุดปกขาวข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง

หลังจากนั้น คณะทำงานจัดทำข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวังได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากคณาบดีคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ จาก 5 มหาวิทยาลัย ได้แก่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยศิลปากร และจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการประชุมสอดคล้องกับกรอบ/ประเด็นที่จะจัดทำสมุดปกขาวทั้ง 3 ประเด็น ได้แก่ การเพิ่มศักยภาพเด็กไทย การดึงคนไทยหรือคนต่างชาติที่มีศักยภาพสูงมาพัฒนาประเทศ และการพัฒนาระบบ Data Driven รวมถึงข้อเสนอสำคัญในการเพิ่มศักยภาพเด็กไทย โดยเฉพาะเรื่องการพัฒนาครูให้มีคุณภาพใกล้เคียงกันทั่วประเทศ ครอบคลุมภูมิภาค ตอบโจทย์กับความเปลี่ยนแปลงของโลก และมีสมรรถนะในการพัฒนาผู้เรียน รวมทั้ง การลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นเพิ่มเติมจากผู้ที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ ไม่ว่าจะเป็นหน่วยงานภาครัฐ เอกชน ประชาสังคม ปราชญ์ชาวบ้าน เด็ก และเยาวชน เพื่อให้ได้ข้อมูลในการยกร่างข้อเสนอเชิงพัฒนาที่สามารถดำเนินการได้จริงภายใต้กรอบแนวคิดฯ โดยมีการลงพื้นที่จำนวน 4 ภูมิภาค ได้แก่ 1) ภาคเหนือ จ.เชียงใหม่ (วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2568) 2) ตะวันออกเฉียงเหนือ จ.ขอนแก่น (วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2568) 3) ภาคใต้ จ.สงขลา (วันที่ 14 มีนาคม 2568) และ 4) ภาคกลาง จ.ชลบุรี (วันที่ 19 มีนาคม 2568) ทำให้ได้ (ร่าง) ข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง ดังนี้

1. การเพิ่มศักยภาพเด็กไทย พัฒนาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพเด็กไทย ทั้งครู หลักสูตร การแนะแนว

1.1 โครงการ Talent support program คัดกรองคนเก่งเพื่อเป็นสมาชิกของ member team elite for develop country หรือ member team elite of country

- **คัดเลือกคนเก่งด้านต่างๆ ร้อยละ 5 ของประชากรไทยทั่วประเทศ** เข้ามาในโครงการ Talent support program โดยกลุ่มนี้จะต้องเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศทุกด้านตามที่รัฐบาลกำหนด เช่น เป็นที่ปรึกษาภาครัฐ กระทรวง กรม ที่ปรึกษาหน่วยงานเอกชน บริษัท ที่ปรึกษาผู้นำ/ผู้บริหารประเทศ ทำงานในภาคเอกชน/ภาครัฐ ที่คิดค้นนวัตกรรมหรืองานที่ช่วยดึงผลิตภัณฑ์มวลรวมหรือ GDP ของประเทศให้สูงขึ้น เป็นต้น เพื่อสร้างความรู้สึกเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาประเทศ

- **Cluster กลุ่มคนเก่งของประเทศ** ที่คัดเลือกแล้ว ออกเป็น 2 กลุ่ม **กลุ่มที่ 1 กลุ่มที่มีความสามารถทางวิชาการ (Academic Talents)** เช่น ด้านวิทยาศาสตร์ คณิตศาสตร์ IT Data เป็นต้น เพื่อการพัฒนาความเป็นเลิศเฉพาะด้านและตอบโจทย์การพัฒนาประเทศที่อาจต้องใช้นวัตกรรมหรือแนวคิดใหม่ ๆ **กลุ่มที่ 2 กลุ่มที่มีความสามารถทางวิชาชีพ (Vocational Talents)** เป็นกลุ่มที่มีความโดดเด่นทางด้านช่างฝีมือ เช่น ช่างอุตสาหกรรมศิลป์ ช่างอุตสาหกรรม ช่างก่อสร้าง เป็นต้น ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านงานศิลปะ วัฒนธรรม ความสามารถทางวิชาชีพ ดังกล่าวยังหมายรวมถึงความสามารถทางด้านกีฬา ดนตรี และอาชีพอื่นที่สะท้อนความเป็นภูมิปัญญาที่ควรอนุรักษ์ในท้องถิ่น ตอบโจทย์ตามบริบทพื้นที่ เพื่อสร้างให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่กระจายทั่วประเทศ **โดยมีการคัดกรองที่เข้มข้นตั้งแต่ชั้นประถมศึกษา** และฝึกให้เด็กรู้จักตัวตนให้เร็วที่สุด เพื่อตอบโจทย์ความต้องการของประเทศที่เป็นภาพรวม ซึ่งอาจจะเหมาะกับคุณลักษณะของคนไทย ที่มี DNA ความเป็นช่างฝีมือ ความเป็นนักประดิษฐ์ คัดแปลงทำงานพวกศิลปะ หัตถกรรมได้ดี (ช่างสิบหมู่)

- **กำหนดทุนรัฐบาลของโครงการ Talent support program** ให้หลากหลาย ครอบคลุมกับทิศทางการพัฒนาประเทศทุกมิติ โดยรัฐบาลสนับสนุนค่าใช้จ่ายอย่างแท้จริง และ **ให้นักเรียนทุนกลับมาใช้ทุนโดยกระจายการทำงานทั้งในภาครัฐและเอกชน** แทนที่จะใช้ทุนโดยทำงานให้กับทางฝั่งภาครัฐเพียงอย่างเดียว เช่น ทำงานในบริษัทเอกชนอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ของประเทศเพื่อนำความรู้มาใช้ในการคิดค้นงานวิจัย การออกแบบการผลิตนวัตกรรมหรือผลิตภัณฑ์ที่จะทำให้ GDP ของประเทศสูงขึ้น การทำงานเป็นที่ปรึกษาให้กับภาครัฐ เอกชน ผู้นำ ผู้บริหารประเทศ เพื่อให้แนวคิดในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม การคิดค้นงานวิจัยและนวัตกรรมใหม่ ๆ

- **ให้สวัสดิการแก่กลุ่มคนเหล่านี้ในทุกด้านตลอดช่วงชีวิต** เช่น สวัสดิการเงินเดือนที่เริ่มสูงกว่าคนที่ไม่ได้เป็น member team elite for develop country การเลื่อนขั้นเงินเดือนที่มีเกณฑ์ในการพิจารณาเฉพาะ การให้สวัสดิการด้านต่าง ๆ ในการใช้ชีวิตของครอบครัวที่รวมพ่อแม่ บุตร สามีหรือภรรยา ค่ารักษาพยาบาล ที่อยู่อาศัยในสภาพแวดล้อมที่ดี ส่วนลดร้านค้าหรือค่าใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน เป็นต้น

- **จัดให้มีศูนย์หรือหน่วยงานที่รับผิดชอบดูแลกลุ่มคนเก่งของประเทศ** ที่คัดเลือกแล้ว โดยแยกศูนย์/หน่วยงานที่ดูแลเป็น 2 กลุ่ม **ทั้งกลุ่ม Academic และกลุ่ม Vocational** เพื่อบริหารจัดการ ดูแล และวางแผนการพัฒนาเด็กในโครงการทั้ง 2 กลุ่มอย่างเป็นระบบและเต็มศักยภาพ ซึ่งศูนย์หรือหน่วยงานดังกล่าวจะต้องจัดทำ

ข้อมูลของเด็กแต่ละกลุ่มว่ามีความสามารถโดดเด่นด้านใด และต้องพัฒนาอย่างไร อย่างไรก็ตามศูนย์/หน่วยงานดังกล่าวไม่จำเป็นต้องตั้งขึ้นใหม่แต่ปรับบทบาทหน่วยงานที่รัฐตั้งไว้อยู่เดิมมาทำหน้าที่นี้ ยกตัวอย่างการดำเนินงานของศูนย์/หน่วยงาน เช่น กลุ่มที่ 1 Academic Talents มีเด็กที่มีความสามารถด้านวิทยาศาสตร์-เคมี-พลังงานจำนวน 20 คน ควรให้เด็กเรียนเฉพาะวิชาเคมี เชื้อเพลิง พลังงาน กับผู้รู้เฉพาะด้านโดยตรงตามความสนใจ ขณะที่วิชาอื่น ๆ เช่น ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ สามารถเรียนร่วมกับเด็กอื่น ๆ ตามระดับชั้นและอายุได้ หรือกลุ่มที่ 2 Vocational Talents มีเด็กที่มีความสามารถทางกีฬา-ฟุตบอล จำนวน 25 คน ในการฝึกความสามารถทางฟุตบอล ให้เด็กไปฝึกกับโค้ชทีมชาติหรือวางแผนการฝึกซ้อมกับโค้ช ขณะเดียวกันก็เรียนหนังสือตามปกติในรายวิชาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานร่วมเด็กคนอื่น ๆ ในโรงเรียนตามระดับชั้นและอายุ

1.2 พัฒนาคู่มือทั้งระบบ ทั้งระหว่างเป็นนิสิตนักศึกษาครูรวมถึงครูประจำการ โดยสถาบันผลิตครูต้องปรับวิธีการผลิตครูและการพัฒนาคู่มือ เพื่อพัฒนาคุณภาพเด็กไทยทั้งระบบ ไม่ใช่แค่กลุ่ม Talent

- **การผลิตครู** : การผลิตครูระบบปิดจะต้องมีการทบทวนและวางแผนการผลิตครูใหม่เพื่อให้ครูมีความสามารถสอนผู้เรียนในโลกปัจจุบันเพื่อให้เด็กได้รับความรู้และสามารถนำความรู้ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการทำงานเพื่อพัฒนาประเทศได้อย่างแท้จริง **การผลิตครูจะต้องวิเคราะห์ข้อมูลจาก**ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อวางแผนการผลิตที่ตอบโจทย์อนาคตอย่างมีทิศทาง ทั้งเรื่องจำนวนเด็กที่ลดลง อัตราการเกษียณ นำมาสู่การวางแผนการผลิตครูที่ต้องสอนรายวิชาที่นำไปใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคต เพื่อให้ทันต่อการใช้งานอย่างมีประสิทธิภาพ

- **การพัฒนาคู่มือ** : จัดทำเป็นโครงการ Teacher Model หรือ Teacher Premium เพื่อการพัฒนาครูให้เป็น Super teacher โดยให้ทุนที่สนับสนุนการนำความรู้กลับมาใช้พัฒนานักเรียนได้อย่างแท้จริง อาจให้ในรูปแบบทุนศึกษาต่อในระดับปริญญาโท 200 ทุน (ต่างประเทศ 30 ทุน ในประเทศ 170 ทุน) ระดับปริญญาเอก 100 ทุน (ต่างประเทศ 20 ทุน ในประเทศไทย 80 ทุน) หรือให้ทุนในคณะครุศาสตร์/ศึกษาศาสตร์ที่ทำโครงการร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างประเทศในการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ตลอดจนต้องมีการพิจารณาค่าตอบแทน และสวัสดิการอื่นให้เหมาะสมมากขึ้นเพื่อดึงคนเก่งมาเป็นครูและรักษาคู่มือให้อยู่ในระบบ

*ควรยกเลิกการมีข้อกำหนดการขึ้นเป็นผู้บริหารสถานศึกษาที่ต้องจบบริหารการศึกษาเท่านั้น (อาจกำหนดให้เรียนบริหารการศึกษาเป็นวิชาโท/วิชาเลือก/วิชาเพิ่มเติม ปรากฏเกรดใน Transcript)

1.3 หลักสูตร มีความยืดหยุ่น หลากหลาย

- กำหนด**วิธีการสอนแบบ Project – based Learning / Problem – based Learning** ไว้ในหลักสูตรควบคู่กับการสอนแบบบรรยายให้ความรู้ตามปกติ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดในการเรียนรู้ของผู้เรียน

- เปิดช่องเรื่อง**การเทียบโอนผ่านระบบธนาคารหน่วยกิต** เพื่อช่วย Upskill Reskill ให้กับเด็กที่หลุดออกจากระบบ หรือเด็กที่การศึกษาในระบบไม่ตอบโจทย์ความต้องการในการศึกษาและเรียนรู้

- เพื่อให้ตอบโจทย์ความต้องการของตลาดแรงงาน อาจ**จัดทำหลักสูตรเฉพาะร่วมกับสถานประกอบการ หรือภาคแรงงาน** เหมาะสมกับบริบทและการดำเนินชีวิต

- กำหนดให้มี**รายวิชาเลือกเสรีหรือวิชาเลือกเรียนตามความสนใจ** ที่มากกว่าชมรม/ชุมนุม เช่น วิชาสร้างเนื้อหาการนำเสนอที่สร้างสรรค์ ดึงดูดความสนใจผู้ชม หรือ content creator วิชา steamer วิชาทำธุรกิจเกี่ยวกับการซื้อ การขาย การดีไซน์ดอกไม้ หรือ Floral Management วิชาเกี่ยวกับ Pop Culture Criticizing

เรื่องของภาพยนตร์ เพลง ละครต่างๆ หรือวิชาเกี่ยวกับ Eco-Gastronomy รวมทั้งวิชาที่เกี่ยวข้องกับ AI อากาศยาน ไร้คนขับ (โดรน) และเทคโนโลยีอวกาศ เป็นชั่วโมงของการลดเวลาเรียนวิชาตามกลุ่มสาระหลักและเป็นการเพิ่มเวลารู้ตามความสนใจของผู้เรียนอย่างแท้จริง

1.4 พัฒนาระบบแนะแนว ทั้งแนะแนวเด็ก และผู้ปกครอง **จัดทำในรูปแบบ website หรือ application ที่สะดวกต่อการใช้งาน สามารถเข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย** มีผู้ให้คำแนะนำปรึกษาได้ทั้งส่วนของครูแนะแนวและนักเรียน โดยอาจเสริมระบบ AI ช่วยตอบปัญหาเบื้องต้นที่คนส่วนใหญ่ให้ความสนใจ เช่น การศึกษาต่อที่หลากหลาย การปรับตัวในการใช้ชีวิตในสังคม การแนะแนวอาชีพ พร้อมเสนอข้อมูลที่เกี่ยวข้อง สายงานที่รองรับ การประกอบอาชีพในอนาคตและผลตอบแทน/สวัสดิการที่ได้รับ เน้นให้เด็กค้นหาตนเองตามความชอบ ความสนใจ และความถนัด รวมถึงมีแบบทดสอบวัดความถนัด อารมณ์ ทัศนคติ เป็นต้น

2. การดึงคนไทยหรือคนต่างชาติที่มีศักยภาพสูงเพื่อพัฒนาประเทศ

- ♦ **จัดให้มีศูนย์/หน่วยงาน ที่มีหน้าที่รับผิดชอบเรื่องการรับคนไทยและคนต่างชาติที่มีศักยภาพ** ที่ต้องการเข้ามาทำงานในไทยโดยเฉพาะ อาจปรับหน่วยงานที่มีอยู่แล้วของกระทรวงแรงงานมาทำหน้าที่นี้โดยตรง
- ♦ รัฐบาลจะต้องเร่งพัฒนา **โครงสร้างพื้นฐานและระบบนิเวศ** ที่เอื้อต่อการทำงานและการใช้ชีวิต ให้ครอบคลุมทั้งภาครัฐ และเอกชนเช่น ด้านเทคโนโลยี สภาพแวดล้อมที่ดี ที่อยู่อาศัยปลอดภัย เพื่อดึงดูดคนเก่ง ศักยภาพสูง ให้อยากเข้ามาทำงานและอาศัยอยู่ในประเทศไทย
- ♦ **จัดตั้งศูนย์วิจัย** ด้านต่างๆ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ (**Silicon Valley of Thailand**) ที่เชื่อมโยงกับการจ้างงาน สร้างโอกาสให้มีตำแหน่งงานดีๆ ภายใต้งานงานการวิจัยแห่งชาติ
- ♦ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการวางแผนเพื่อการพัฒนาประเทศทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม การศึกษา **ควรศึกษายุทธศาสตร์ “เงินจีนโมเดล”** ที่มีการเชิญชวนคนจีนที่อยู่ต่างประเทศที่เป็นผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านนั้นๆ กลับมาเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ หรือตัวอย่าง Hollywood Model ที่มีการดึงคนที่มีศักยภาพจากหลากหลายสัญชาติที่มีความรู้เฉพาะด้านมาเป็นผู้ถ่ายทอดองค์ความรู้ เพื่อเป็นกำลังสำคัญในการวางแผนการพัฒนาประเทศ

2.1 สนับสนุนคนไทยที่มีศักยภาพและทำงานในต่างประเทศให้กลับมาทำงานในไทย

- จบการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ในระดับนานาชาติ และมีประสบการณ์การทำงาน/ความเชี่ยวชาญเฉพาะจากต่างประเทศไม่น้อยกว่า 2 ปี ประชาสัมพันธ์ไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ หรือสถานทูต หรือสถานประกอบการ ฯลฯ เสนอทางเลือกของการทำงานที่หลากหลาย พร้อมเสนอมุมมองเกี่ยวกับเส้นทางความก้าวหน้าในการทำงาน เพื่อจูงใจให้คนไทยที่อาศัยในต่างประเทศกลับเข้ามาทำงานและใช้ชีวิตในประเทศไทย

- **ให้เงินสนับสนุน** กับคนที่ย้ายกลับมา รวมครอบครัวของผู้ที่จะย้ายกลับมาด้วย (ถ้ามี) ไม่ว่าจะ เป็น ค่าชดเชย ค่าเดินทาง ค่าขนย้าย ค่าใช้จ่ายในการกลับมาตั้งถิ่นฐาน หรือเงินช่วยเหลืออื่นๆ

- การจ้างงานโดย **ให้อัตรากำลังตอบแทนที่สูง** ในกลุ่มงานวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี หรือกลุ่มงานที่ส่งผลต่อการพัฒนาประเทศ/เพิ่มผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ให้สูงขึ้น รวมทั้งให้สวัสดิการอื่น ๆ ที่มากพอ เพื่อเป็นแรงจูงใจและสร้างความรู้สึกรักเป็นภูมิบทบาทสำคัญในการร่วมพัฒนาประเทศ

- กำหนด**มาตรการจูงใจทางภาษี**ที่เอื้อต่อการกลับมาลงทุนเป็นผู้ประกอบการในประเทศไทย สร้างมาตรฐานการครองชีพที่ดีขึ้น สร้างระบบนิเวศของประเทศที่เป็นมิตรต่อการชีวิตความเป็นอยู่ กำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษด้านวิทยาศาสตร์ นวัตกรรม

2.2 สนับสนุนคนต่างชาติที่มีศักยภาพสูงให้มาทำงานในไทย โดย

- พัฒนาระบบ **Thai PR ที่มีมาตรฐานสากล** สำหรับคัดกรองชาวต่างชาติจากซีกโลกตะวันออก โลกตะวันตก และประเทศเพื่อนบ้าน ในระบบ Thai PR ควรครอบคลุมเรื่องการพัฒนาทักษะสมรรถนะของคนที่ผ่านระบบ Thai PR ให้ตอบโจทย์กับความต้องการของประเทศไทย โดยอาจให้คนต่างชาติศักยภาพสูง มีความสามารถหลากหลาย ให้เข้ามาทดลองทำงานและใช้ชีวิตในประเทศไทย **อาจรับเฉพาะสาขาอาชีพที่ประเทศไทยขาดแคลน และจำเป็นต้องใช้องค์ความรู้ซึ่งไทยยังขาดมาใช้เพื่อวางแผนการพัฒนา** เช่น สาขา Data Science สาขา Data Technology สาขา Industrial Physics สาขาวิชาวิศวกรรมระบบไอโอทีและสารสนเทศ สาขา Environmental Chemistry สาขา Industrial & Engineering Chemistry สาขา Industrial Chemistry เพราะประเทศไทยมีนโยบายการขับเคลื่อนประเทศที่มุ่งเปลี่ยนแปลงโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” (Value-Based Economy) เป็นต้น

- การ**ให้สวัสดิการต่าง ๆ** โดยประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ประเทศที่เป็นจุดเด่นที่ทำให้ประเทศไทยมีต้นทุน เป็นต่อประเทศอื่นในด้านความเป็นคนไทย (ใจดี เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ มีน้ำใจ) สังคมไทยเป็นสังคมที่ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความยืดหยุ่นในการใช้ชีวิตสูง โดยทำการ**ประชาสัมพันธ์ไปยังมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ** เพื่อสร้างการรับรู้ให้ผู้ที่สำเร็จการศึกษามีความสนใจเข้ามาทำงานในประเทศไทย อาจจูงใจด้วยมาตรการต่าง ๆ เช่น

- ♦ สร้างความเป็นเจ้าของประเทศร่วม ด้วยการ**ให้ Green Card** เมื่อทำงานและเสียภาษีตามจำนวนปีที่กำหนด

- ♦ การ**ขอใบอนุญาตหรือวีซ่าให้คนต่างชาติเป็นกรณีพิเศษ หลากหลายรูปแบบ** ให้แก่คนต่างชาติที่มีทักษะสูง กลุ่มผู้เชี่ยวชาญพิเศษ และครอบครัว คนมีฝีมือ กลุ่มที่มีความมั่งคั่งสูง กลุ่มเกษียณจากต่างประเทศ กลุ่มที่ต้องการทำงาน Remote ระยะไกลโดยทำงานจากประเทศไทยแต่สามารถดูแลธุรกิจในประเทศตนเองได้ อาทิ การเปิด VISA ทดลองทำงานให้เข้ามาลองฝึกงานในประเทศไทย การให้วีซ่าทำงานแบบระยะเวลา 10 ปี วีซ่าทำงานในประเทศชั่วคราว ระยะเวลา 3 – 9 เดือน เพื่อแสวงหาโอกาสในการทำงานหรือทำธุรกิจเพื่อจ่ายภาษีให้กับประเทศไทย หรือสมาร์ทวีซ่า สำหรับกลุ่มนักลงทุน ผู้บริหาร ผู้เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี วิทยาศาสตร์ นวัตกรรม รวมทั้งนักลงทุนสตาร์ทอัพ เป็นต้น

3. การพัฒนาระบบ Data Driven

วางระบบข้อมูลบุคคลของประเทศ เพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาวางแผนการพัฒนาประเทศหรือชี้้นำกรอบการพัฒนาประเทศได้ตามความสามารถหรือศักยภาพของคนในประเทศ ทั้งระบบ **hardware / software / peopleware**

3.1 การเก็บรวบรวมข้อมูล : จัดตั้งศูนย์บริหารจัดการข้อมูลแห่งชาติ

เพื่อประสานเก็บรวบรวมข้อมูลตั้งแต่เกิดจนตาย โดยออกแบบร่วมกันระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ว่ารายการข้อมูลที่ต้องใช้มีอะไรบ้าง ซึ่งอาจขอใช้จากฐานข้อมูลของหน่วยงานต่าง ๆ ที่รวบรวมรายการข้อมูลไว้แล้ว เพื่อลดความซ้ำซ้อนในการเก็บข้อมูล หากรายการใดยัง

ไม่มีข้อมูลให้ระบุเพิ่มรวมทั้งระบุหน่วยงานที่จัดเก็บด้วย แล้วนำข้อมูลมาเชื่อมโยงกัน และพัฒนาเป็นระบบฐานข้อมูลกลาง (Big data) ที่ใช้ร่วมกันของประเทศ สำหรับการศึกษาที่เชื่อมโยงเฉพาะส่วนที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา ทั้งนี้ ต้องดำเนินการภายใต้การกำกับดูแลของหน่วยงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เช่น สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม เพื่อประโยชน์ต่อการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล โดยมีการกำหนดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลในแต่ละส่วน เป็นหน่วยงานที่สนับสนุนงบประมาณในการเก็บข้อมูล นอกจากนี้ศูนย์บริหารจัดการข้อมูลแห่งชาติ จะดูแลเรื่องการเชื่อมโยงฐานข้อมูลระหว่างหน่วยงานแล้ว จะต้องดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายสำหรับพื้นที่เก็บข้อมูลบนคลาวด์ ค่าดูแลระบบ การจัดทำแผนปฏิบัติงานร่วมกันเพื่อกำหนดระยะเวลาในการเก็บข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นปัจจุบันในช่วงระยะเวลาเดียวกันของทุกปี และเพื่อสะดวกต่อการเชื่อมโยงฐานข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน

ทั้งนี้ ข้อมูลทุกระดับจะต้องเชื่อมโยงและบูรณาการข้อมูลกันได้ระหว่างหน่วยงาน โดยนำ พรบ.คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 มาร่วมพิจารณาด้วย เพื่อกำหนดชั้นความลับของข้อมูลและความสามารถในการเข้าถึงข้อมูลของหน่วยงานตามบทบาทอำนาจหน้าที่ของหน่วย หน่วยงานจะได้ดึงข้อมูลไปใช้ได้จาก cloud เดียวกัน

3.2 การวิเคราะห์ข้อมูล : ใช้ระบบ AI ในการวิเคราะห์ข้อมูล หรือผู้เชี่ยวชาญ/นักวิเคราะห์ข้อมูลเฉพาะทาง เพื่อสร้างโมเดลประมวลผลร่วมกับการใช้ AI เพื่อประมวลผลและแสดงผลเป็น information วิเคราะห์ข้อมูลทั้งหมดเพื่อให้เห็นภาพรวมของข้อมูลทั้งสภาพปัจจุบัน สถิติย้อนหลัง และแนวโน้มภาพอนาคต รวมทั้งวิเคราะห์ข้อมูลรายบุคคลเพื่อประโยชน์ต่อการดูแล การแนะแนวทางการศึกษา/อาชีพ การวิเคราะห์ข้อมูลรายจังหวัดและรายภูมิภาคเพื่อแสดงภาพรวมในการพัฒนาคนรายจังหวัด/พื้นที่ ซึ่งจะแสดงให้เห็นถึงจุดเด่น/จุดวิกฤต เช่น เด็กที่มีความสามารถทางวิชาการ (Academic) เด็กที่มีความสามารถทางวิชาชีพ (Vocational) เด็กที่เสี่ยงต่อการหลุดออกจากระบบการศึกษา หรือเด็ก drop out ผลการพัฒนาของเด็กสะท้อนผลการจัดการเรียนการสอนของครู เพื่อการออกแบบและกำหนดนโยบายทางการศึกษา การให้งบประมาณสนับสนุนที่ตรงจุด การผลิตและพัฒนาคนที่สอดคล้องกับแผนการพัฒนาประเทศ หรือการออกแบบการวางแผนการพัฒนาประเทศตามศักยภาพของคนในประเทศ

3.3 การใช้ข้อมูล : ต้องมี Dash board แสดงผลข้อมูลในรูปแบบที่เข้าใจง่าย สะดวกต่อผู้ใช้งานในการวิเคราะห์ วางแผน ทั้งรายบุคคลและภาพรวม เพื่อ**วิเคราะห์ข้อมูล**สำหรับ**วางแผนการพัฒนา**ประเทศ เศรษฐกิจ และสังคม รวมถึงการศึกษา ภายใต้ศักยภาพของกำลังคนที่มี และเร่งผลิตและพัฒนากำลังคนของประเทศให้สอดคล้องกับทิศทางการพัฒนาประเทศที่กำหนดในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ รวมถึง**การบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษา**เพื่อรองรับอนาคต ทั้งนี้ Dash board อาจออกแบบเป็น application แต่กำหนดสิทธิ์ในการเข้าถึงและความปลอดภัยทางไซเบอร์

อย่างไรก็ตาม (ร่าง) ข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง ดังกล่าวข้างต้น เสนอขึ้นท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วบนโลกยุคใหม่ ทั้งด้านเทคโนโลยี เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม บนฐานของความเชื่อมั่นว่า การศึกษาคือเครื่องมือสำคัญของการพัฒนาทุนมนุษย์ ให้มีคุณภาพและมีศักยภาพ เพื่อเป็นพลังขับเคลื่อนที่สำคัญที่สุดของการพัฒนาชาติ ขณะที่สังคมไทยในปัจจุบันมีความคาดหวังต่อระบบการศึกษาทั้งในด้านความเสมอภาคทางโอกาส การพัฒนาทักษะที่จำเป็นต่ออนาคต และการส่งเสริมคุณลักษณะของความเป็นพลเมืองที่เข้มแข็ง ซึ่งการตอบสนองต่อความคาดหวังนี้**ต้องอาศัยความร่วมมือและพลังร่วมจากทุกภาคส่วน** กำหนดทิศทางใหม่ของการศึกษาไทย ที่มีความยืดหยุ่น เปิดกว้าง และเท่าทันโลก **เพราะอนาคตของการศึกษา คืออนาคตของชาติ และคือความรับผิดชอบของทุกคนในชาติ**

เอกสารอ้างอิง

1. กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, แผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570). 2566, กระทรวงมหาดไทย.
2. Adhisti, M., Free movement of skilled labor within the Asean economic community. *Economics development analysis journal*, 2017. 6(2): p. 192-208.
3. Ministry of Education Singapore. *Our programmes*. 2568 [cited 29 เมษายน 2568]; Available from: <https://www.moe.gov.sg/education-in-sg/our-programmes>.
4. กระทรวงศึกษาธิการ, จำนวนครู จำแนกตามสังกัด ปีการศึกษา 2/2567. 2567.
5. กระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม, ผู้สำเร็จการศึกษาประจำปีการศึกษา 2566 จำแนกตามชื่อปริญญา. 2567: สำนักงานปลัดกระทรวงการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรม.
6. กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.), *Edquity Movement*. 2567.
7. กระทรวงการศึกษาธิการ, ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง ข้าราชการพ้นจากราชการเนื่องจากมีอายุครบหกสิบปีบริบูรณ์. 2567.
8. Durongkaverroj, W., Recent developments in basic education in Thailand. *Journal of Southeast Asian Economies*, 2023. 39: p. 20-33.
9. Sanguangarm, N., Factors affecting the failure of Thai education to equip Thai students with 21st century skills. *Community and Social Development Journal*, 2020. 21(2): p. 1-19.
10. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ. *หลักสูตรฐานสมรรถนะ*. [cited 8 เมษายน 2568]; Available from: <https://shorturl.at/0QFLa>.
11. กระทรวงศึกษาธิการ, ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการดำเนินงานธนาคารหน่วยกิต ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและการอาชีวศึกษา. 2567.
12. Visessuvanapoom, P. and S. Wongwanit, The Role of Teachers in Guidance Services for Education Reform in Thailand. *HRD JOURNAL*, 2013. 4(1): p. 47-60.
13. กระทรวงศึกษาธิการ, คำสั่งคณะกรรมการพัฒนาระบบการศึกษา "เรียนได้ทุกที่ทุกเวลา" (Anywhere Anytime) จัดทำแพลตฟอร์ม และพัฒนาระบบแนะแนวการเรียน (Coaching) และเป้าหมายชีวิต. 2567.
14. Sabaiying, W., Needs and trends of guidance services in primary education in Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 2024. 45(1): p. 129-138-129-138.
15. Jaturong Kobkaew, อับ "ต่างชาติทักษะสูง" เพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันของประเทศ, ใน *SALIKA Knowledge sharing space*. 2024.
16. Ngamsomsak, R. and W. Pothisiri, Unintended pregnancy in a low fertility context: Insights from the national survey of Thailand. *Kasetsart Journal of Social Sciences*, 2024. 45(3).
17. สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, สถิติประชากรทางการทะเบียนราษฎร จำนวนการเกิด. 2568.
18. กระทรวงศึกษาธิการ. *สารสนเทศทางการศึกษา*. 2568 [cited 10 เมษายน 2568]; Available from: <http://mis.moe.go.th/>.

สมุดปกขาว: ข้อเสนอทิศทางการศึกษาไทยที่สังคมคาดหวัง

WHITE PAPER

PROPOSED DIRECTIONS FOR THAI EDUCATION IN LINE WITH SOCIETY'S EXPECTATIONS

026687123 Ext. 2522
onec.part@gmail.com